

Provinciebaan (Staden, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2017A114

Januari - Maart 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek	5
1.1 Beschrijvend gedeelte	5
1.1.1 Administratieve gegevens	5
1.2 Onderzoeksopdracht	7
1.2.1 Onderzoekskader	7
1.2.2 Juridische context	7
1.2.3 Randvoorwaarden	7
1.2.4 Archeologische voorkennis van het terrein	7
1.2.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief	8
1.2.6 Onderzoeksmethode- en strategie	9
1.2.6.1 Methode	9
1.2.6.2 Fysisch geografische situatie	9
1.2.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen	9
1.2.6.4 Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader	9
1.2.6.5 Verstoringshistoriek	10
1.3 Assessmentrapport	11
1.3.1 Ruimtelijke situering	11
1.3.2 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens	12
1.3.2.1 Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)	13
1.3.2.2 Geologie	14
1.3.2.2.1 Tertiair	14
1.3.2.2.2 Quartair	15
1.3.2.3 Bodem	16
1.3.2.3.1 Bodemtypes	16
1.3.2.3.2 Bodemerosie	17
1.3.2.4 Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop	18
1.3.2.5 Hydrografie	20
1.3.3 Gekende archeologische waarden	21
1.3.3.1 Historisch en cartografisch onderzoek	21
1.3.3.1.1 Historische achtergrond	21
1.3.3.1.2 Historische kaarten	22
1.3.3.1.3 Huidige gebruik en verstoringen	25
1.3.3.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden	28
1.4 Synthese	29

Deel 3: Bibliografie.....	31
Deel 4: Bijlagen.....	32

FIGURENLIJST (2017A114)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	6
Figuur 2: projectgebied weergegeven op de topografische kaart (bron: Geopunt).	6
Figuur 3: Ontworpen toestand	8
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)	11
Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de traditionele landschappenkaart (bron: Geopunt).....	13
Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (bron: Geopunt).....	14
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt)	15
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op de bodemkaart (bron: Geopunt).	16
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel (2017) (bron: Geopunt).	17
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).	18
Figuur 11: Hoogteverloop van het projectgebied (van west naar oost) volgens de profiellijn weergegeven op het DHMV (bron: Geopunt).	19
Figuur 12: Projectgebied weergegeven met de verschillende waterlopen op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).	20
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)	22
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt)	23
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Popp-kaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt)	23
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de loopgravenkaart (Bron: Memorymap - Westrozebeke - 10-22SE3-4A-171217).....	24
Figuur 17: projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt)	25
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt)	26
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropname, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	26
Figuur 20: projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2015 (Bron: Geopunt)	27
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).....	28
Figuur 22: syntheseplan.	30

TABELLENLIJST (2017A114)

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	5
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....	12
Tabel 3: Overzicht van de aanwezige CAI.	28

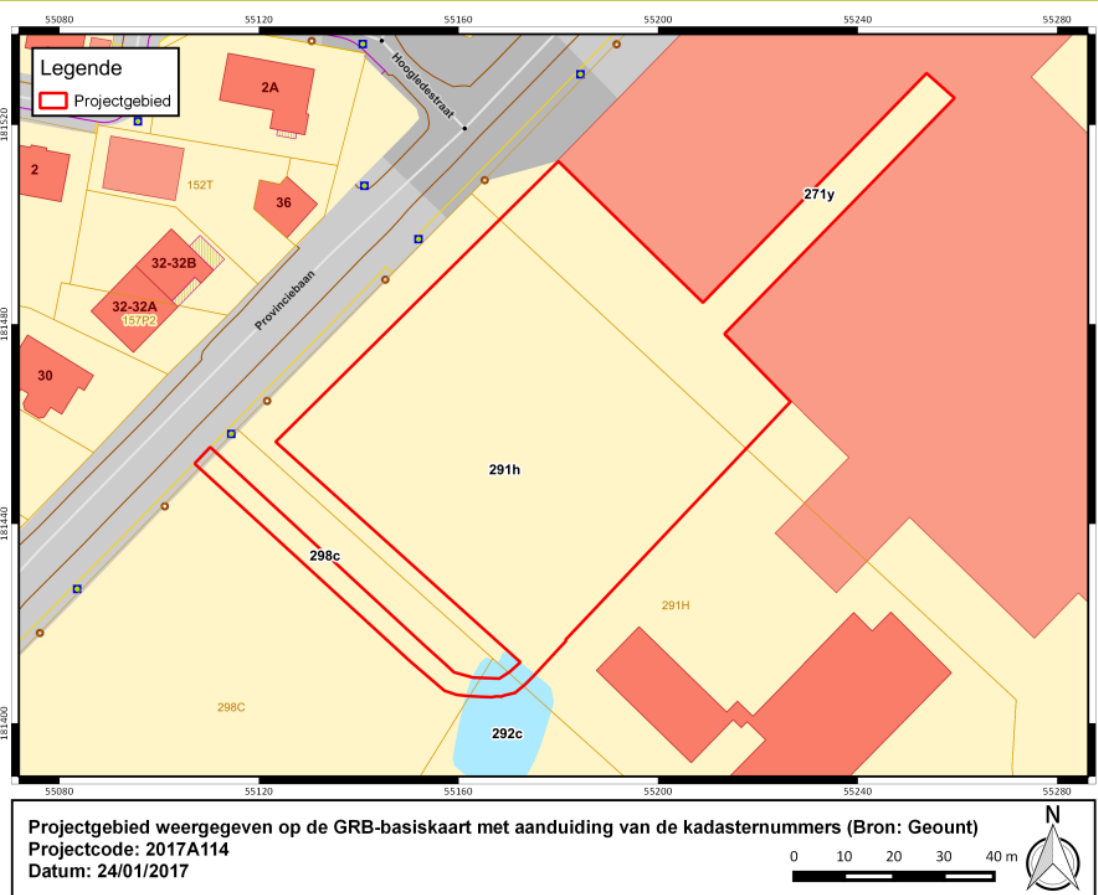
Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

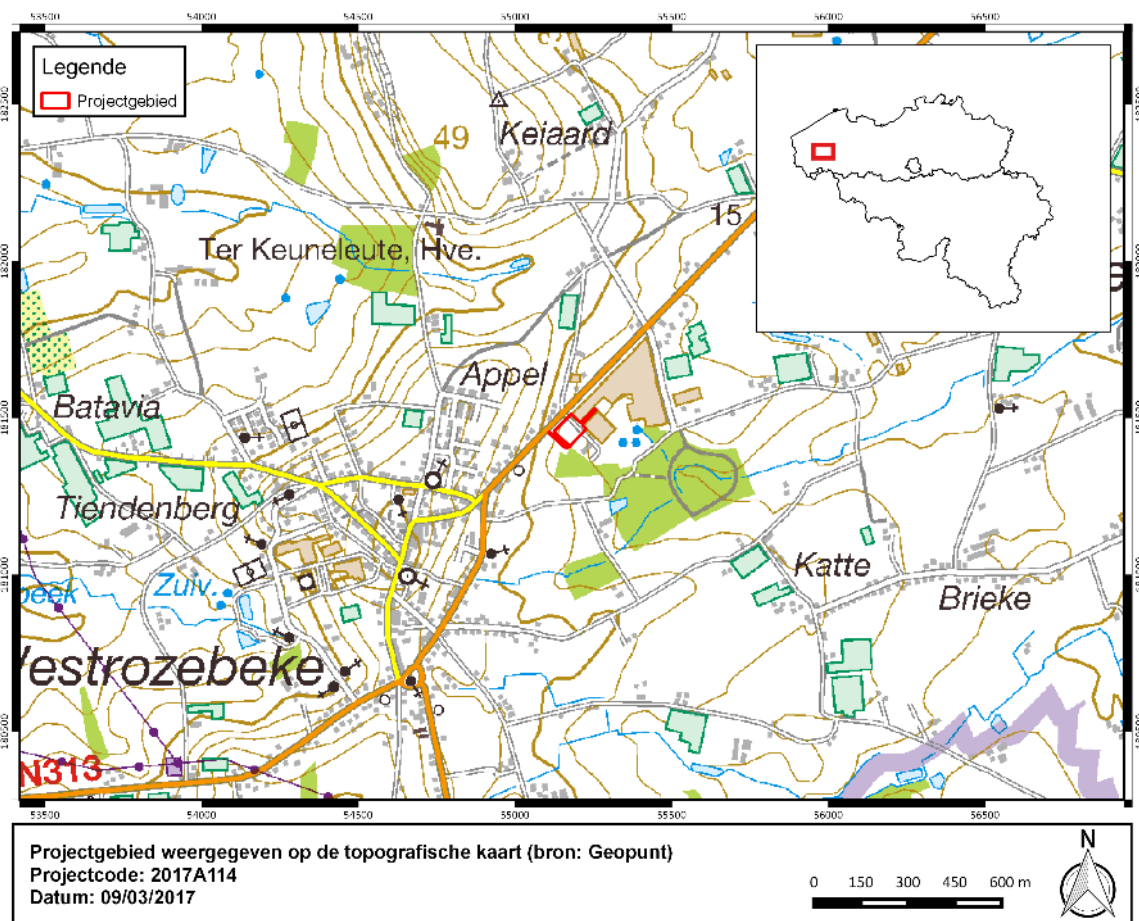
1.1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Staden
	Deelgemeente	Westrozebeke
	Postcode	8840
	Adres	Provinciebaan
	Toponiem	Provinciebaan
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 55106 Y _{min} = 181453 X _{max} = 55259 Y _{max} = 181525
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Staden / 3Afd / Sectie C / 291H Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Janiek De Gryse (erkend archeoloog) Dieter Demey (projectleider archeologie) Clara Thys (archeoloog) Joren De Tollenaere (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	Nvt.	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt)

Figuur 2: projectgebied weergegeven op de topografische kaart (bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Onderzoekskader

Aanleiding van onderhavig bureauonderzoek vormt de geplande realisatie van een opslagplaats en laadkade. Het projectgebied wordt in deze studie projectgebied Provinciebaan Westrozebeke genoemd. Met onderhavig bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van projectgebied Provinciebaan Westrozebeke. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is op basis van de bestaande bronnen, het archeologisch potentieel van het projectgebied?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites?
- Indien niet, kan de afwezigheid van indicaties op basis van de resultaten van het bureauonderzoek verklaard worden?
- Indien wel, kan op basis van bestaande bronnen bepaald worden wat de aard, datering en bewaring is?
- Wat is de verstoringshistoriek van het plangebied en welke invloed heeft dit op het archeologisch potentieel van het terrein?
- Welke impact hebben de geplande werken op het archeologisch bodemarchief?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site?

1.2.2 Juridische context

Het projectgebied bevindt zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woonuitbreidingsgebied en agrarisch gebied. Het terrein bevindt zich noch in een vastgestelde archeologische zone, noch in een archeologische site en noch in een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt ca. 6000m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.3 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

1.2.4 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Provinciebaan Westrozebeke werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.2.5 Geplande ingrepen en hun impact op het bodemarchief

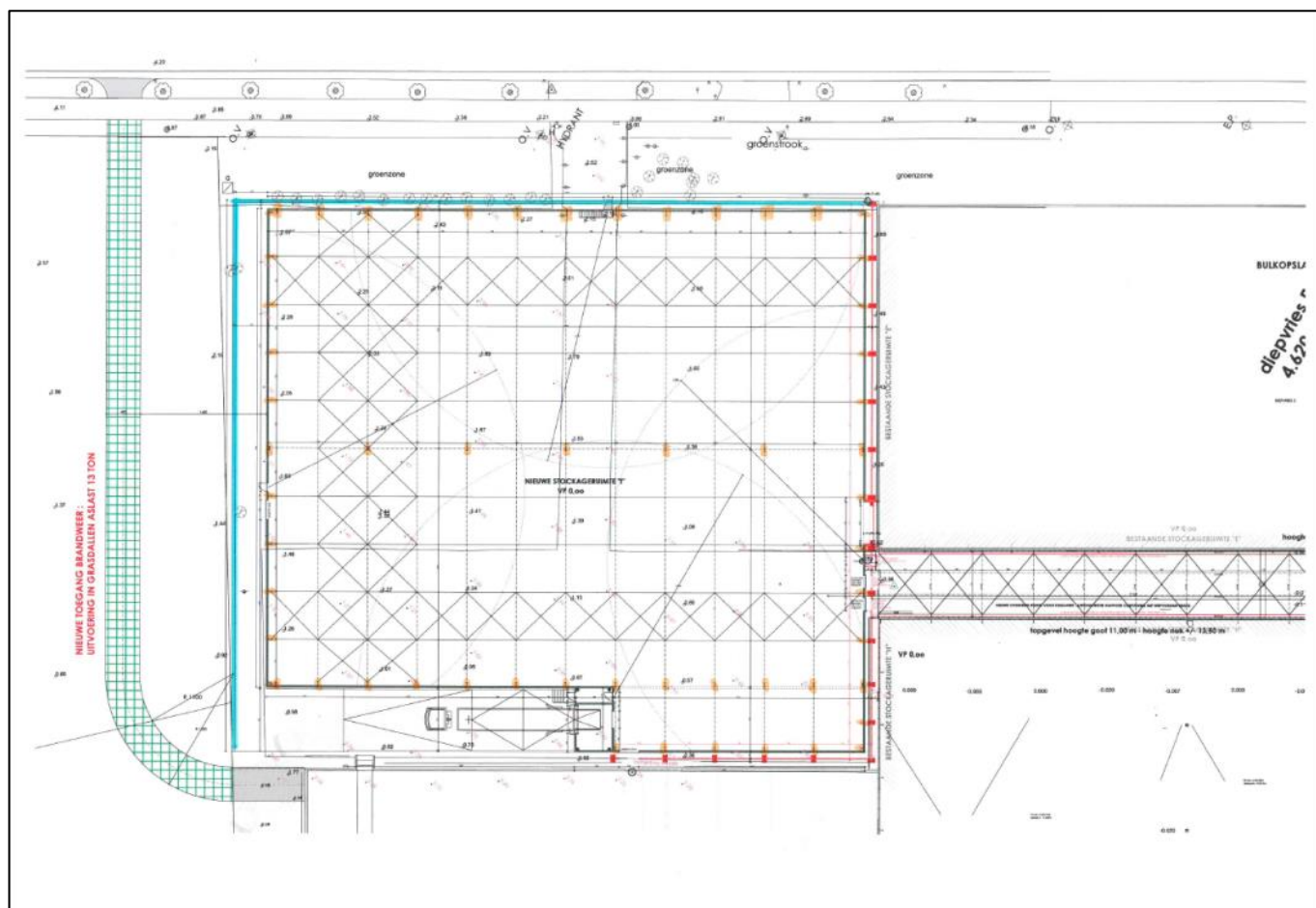
Totale oppervlakte: 6162 m²

Bouw van een gebouw voor de opslag van diepgevroren producten (groenten) + bijhorende laadkade.

Het gebouw is in principe een grote “blok” die geplaatst wordt. Er worden geen kelders, liften of sanitaire installaties voorzien.

- De funderingen lopen voornamelijk langs de zijkanten van het gebouw, telkens onder de steunpilaren van het gebouw. (Figuur 3, oranje)
- Aan de straatzijde wordt een kelderwand voorzien om het gebouw te vrijwaren van insijpeling van grondwater. (Figuur 3, blauw)
- Tussen het nieuwe gebouw en het bestaande gebouw wordt een brandmuur geplaatst op betonnen kolommen. (Figuur 3, rood)

Zie bijlages voor het grondplan (bijlage 1), het inplantingsplan (bijlage 2), en de snedes + kopgevel (bijlage 3)

Figuur 3: Ontworpen toestand

1.2.6 Onderzoeksmethode- en strategie

1.2.6.1 Methode

Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

1.2.6.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen. De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad van het archeologische erfgoed.

Volgend kaartmateriaal werd geconsulteerd t.b.v. de aardkundige analyse van de projectlocatie:

- Tertiair geologische kaart van Vlaanderen
- Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart
- Geomorfologische kaart

1.2.6.3 Bekende archeologische vindplaatsen

Dit wijst op vindplaatsen waar de fysieke neerslag van menselijke activiteiten uit het verleden reeds werd vastgesteld en gedocumenteerd. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed geraadpleegd.

1.2.6.4 Archeologische indicatoren en cultuurhistorisch kader

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties.

Om bij deze casus inzicht te verwerven over de archeologische indicatoren in het plangebied werd onderstaand historisch kaartmateriaal geanalyseerd:

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van de graaf de Ferraris (1771-1778)
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1841
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (1842-1879)

Op basis van dit kaartmateriaal kan het landgebruik vanaf de tweede helft van de 18de eeuw vastgesteld worden en de eventuele gevolgen ervan op het archeologisch bodemarchief ingeschat worden.

Deze gegevens werden aangevuld met informatie afkomstig uit archeologische en historische literatuur, daarnaast is ook gebruik gemaakt van data over de lokale toponymie en geschiedenis.

De keuze van de bronnen is gebaseerd op graad van relevantie en toegankelijkheid.

Om het cultuurhistorische kader van het projectgebied in kaart te brengen, werd het kaartmateriaal beschikbaar op Geoportaal geconsulteerd.

1.2.6.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van de planlocatie bepaalt in belangrijke mate de gaafheid en bewaringsgraad van het archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, verslagen van bodemonderzoeken of informatie uit de aardwetenschappelijke kaarten een grote rol spelen bij het correct inschatten van de aanwezigheid en van de bewaringstoestand van de archeologische resten.

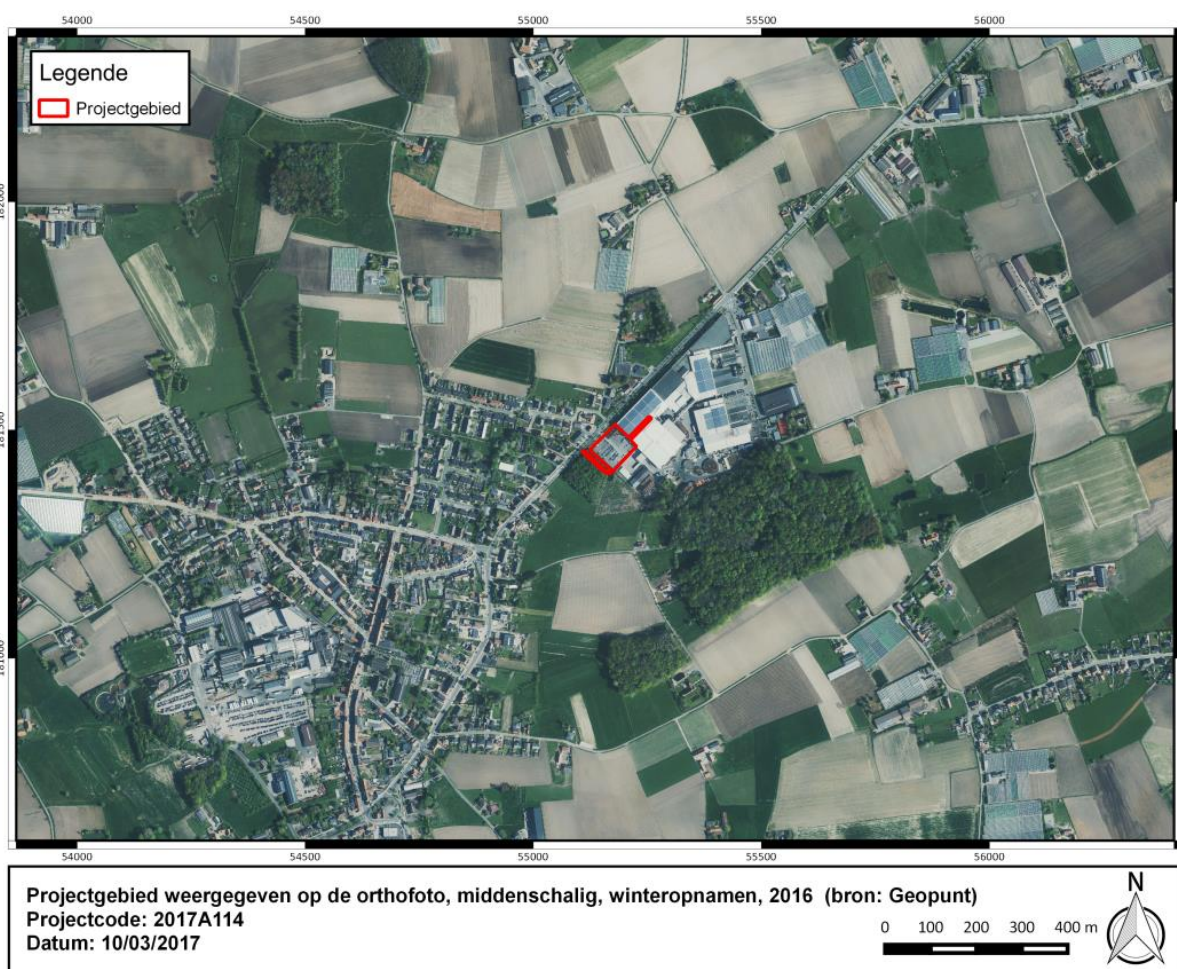
1.3 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.3.1 Ruimtelijke situering

Het projectgebied is gelegen in Westrozebeke, in de provincie West-Vlaanderen. Westrozebeke is voornamelijk een land-, tuinbouw-, en woongemeente. De noordzijde van het onderzoeksterrein grenst aan de Provinciebaan. Ten zuiden van de locatie loopt de Vijverbosstraat. De dorpskern van Westrozebeke situeert zich ca. 600 meter ten zuidwesten.

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2016 (Bron: Geopunt)

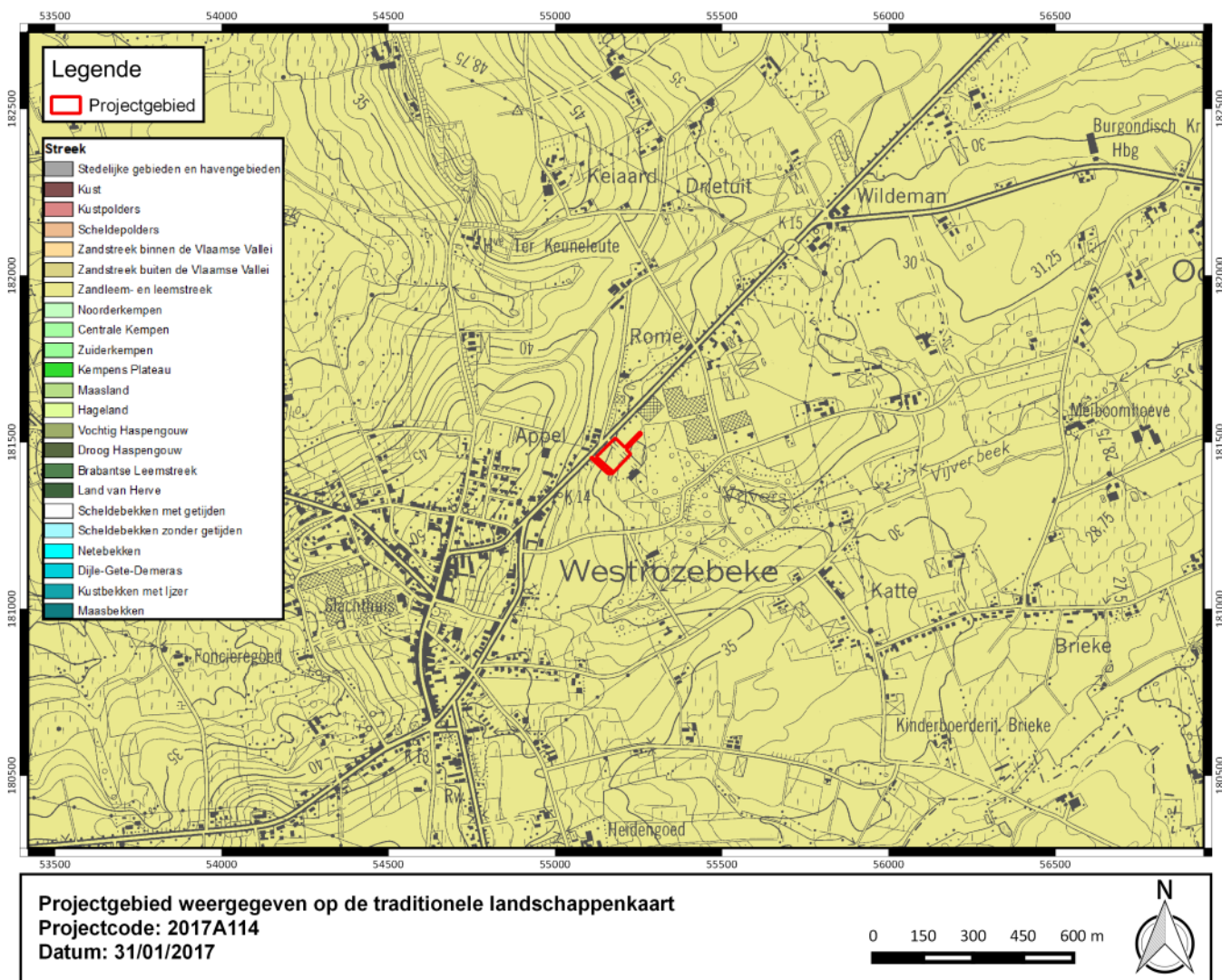
1.3.2 Beschrijving aardwetenschappelijke gegevens

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Traditionele landschappenkaart	Zandleem- en leemstreek
Tertiair	Lid van Egem (Fm. Tielt)
Quartair	Type 1: eolische afzetting Type 1a: fluviatiele afzetting/eolische afzetting/fluviatiele afzetting
Bodentypes	PdP, Lep
Potentiële bodemerosie	Zeer laag tot laag
Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen	Hoogte tussen 37 en 33,5 m TAW
Hydrografie	Leiebekken (deelbekken Mandel) Waterlopen: Vijverbeek, Engelsebeek

1.3.2.1 Traditionele landschappenkaart (geomorfologie)

Het projectgebied is gelegen in de zandleem- en leemstreek.

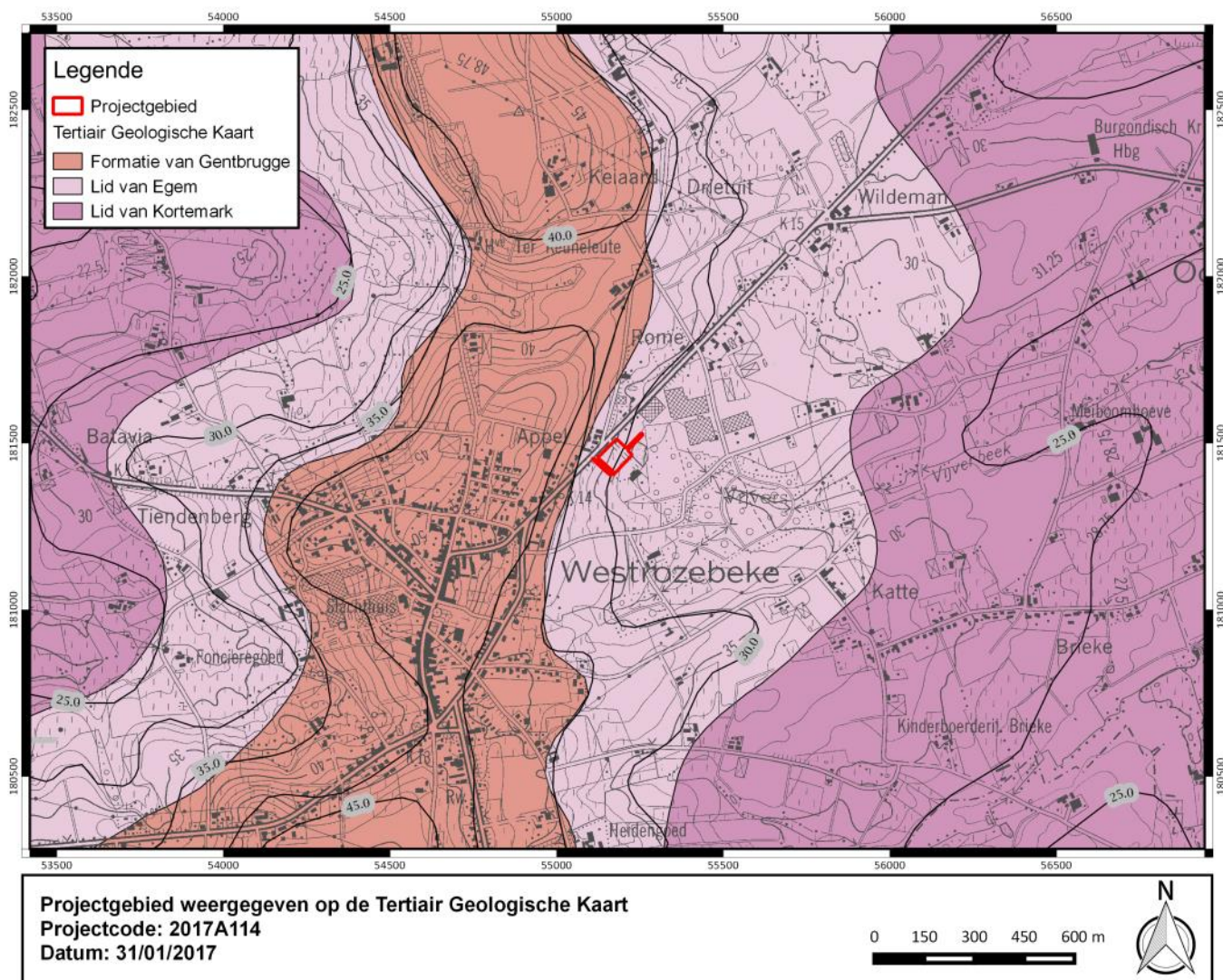
Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de traditionele landschappenkaart (bron: Geopunt).

1.3.2.2 Geologie

1.3.2.2.1 Tertiair

Het projectgebied is gelegen in het Lid van Egem (Formatie van Tielt). De Formatie van Tielt bestaat uit een fijn zandig en zandig marien sediment.

Het lid van Egem bestaat uit een glimmer- en glauconiethoudend zeer fijn zand dat grover wordt naar boven toe. Het is tevens afgezet in ondiepe-mariene omstandigheden.

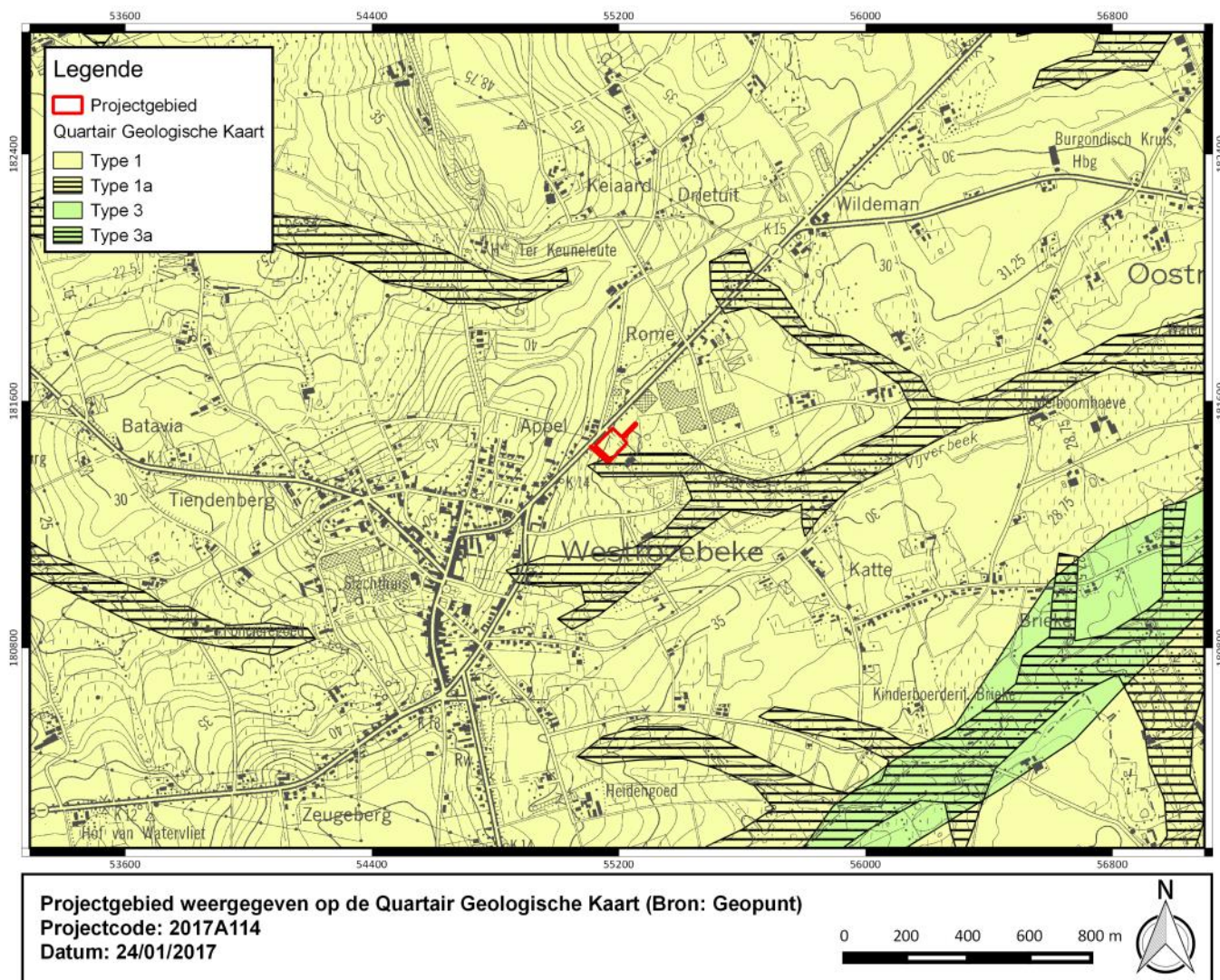

Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (bron: Geopunt).

1.3.2.2.2 Quartair

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 1** en met het zuidelijkste punt net in het Quartair **Type 1a**. Het Quartair **Type 1** bestaat uit een eolische afzetting (zand tot zandleem) van het Weichseliaan en mogelijk Vroeg-Holoceen met eventueel hellingsafzettingen van het Quartair.

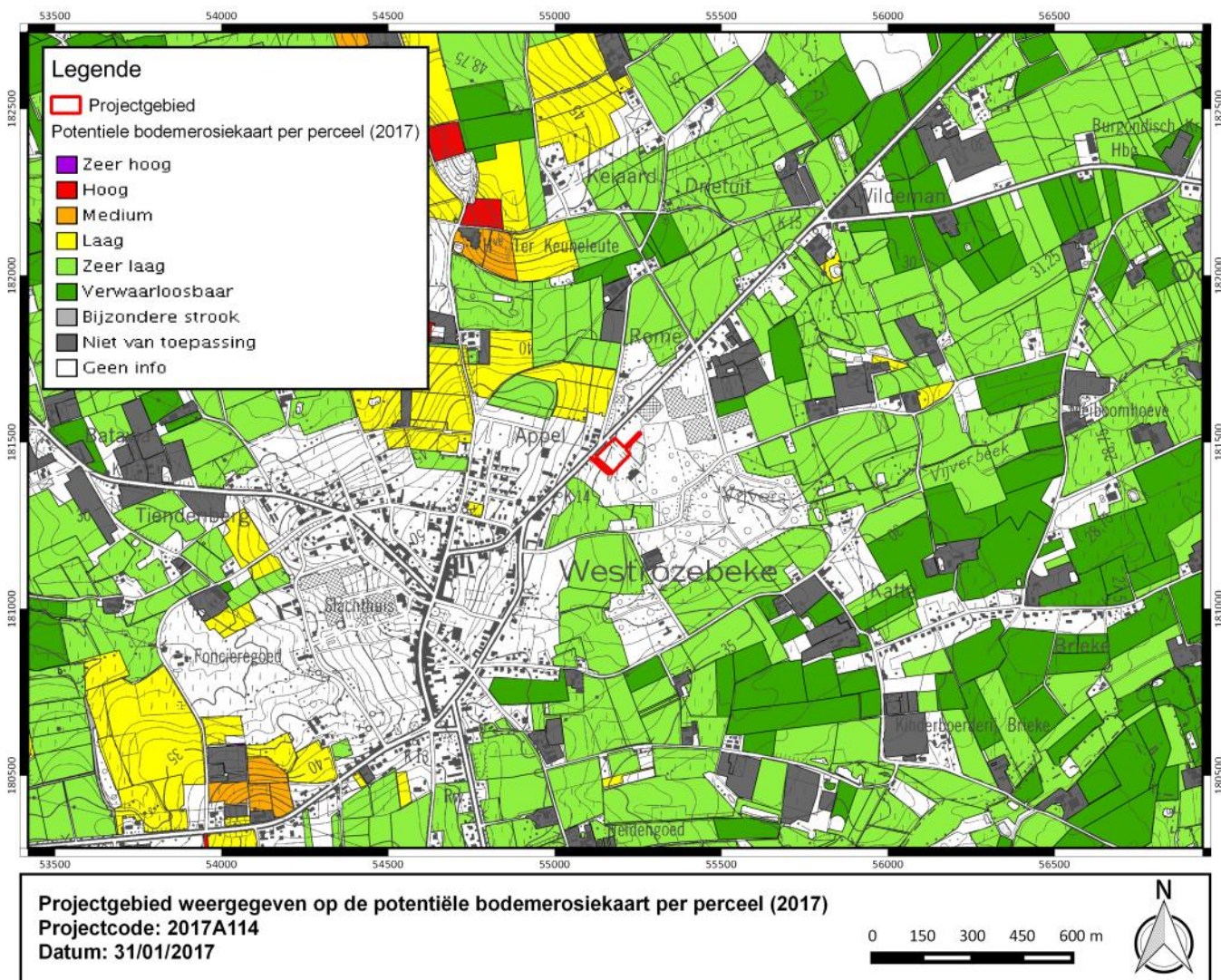
Het Quartair **Type 1a** bestaat uit een fluviale afzetting van het Weichseliaan gevolgd door dezelfde eolische afzetting gevonden in **Type 1**. Bovenop deze eolische afzetting is een fluviale afzetting (organochemisch en primair inclusief) van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal.

Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt)

1.3.2.3.2 Bodemerosie

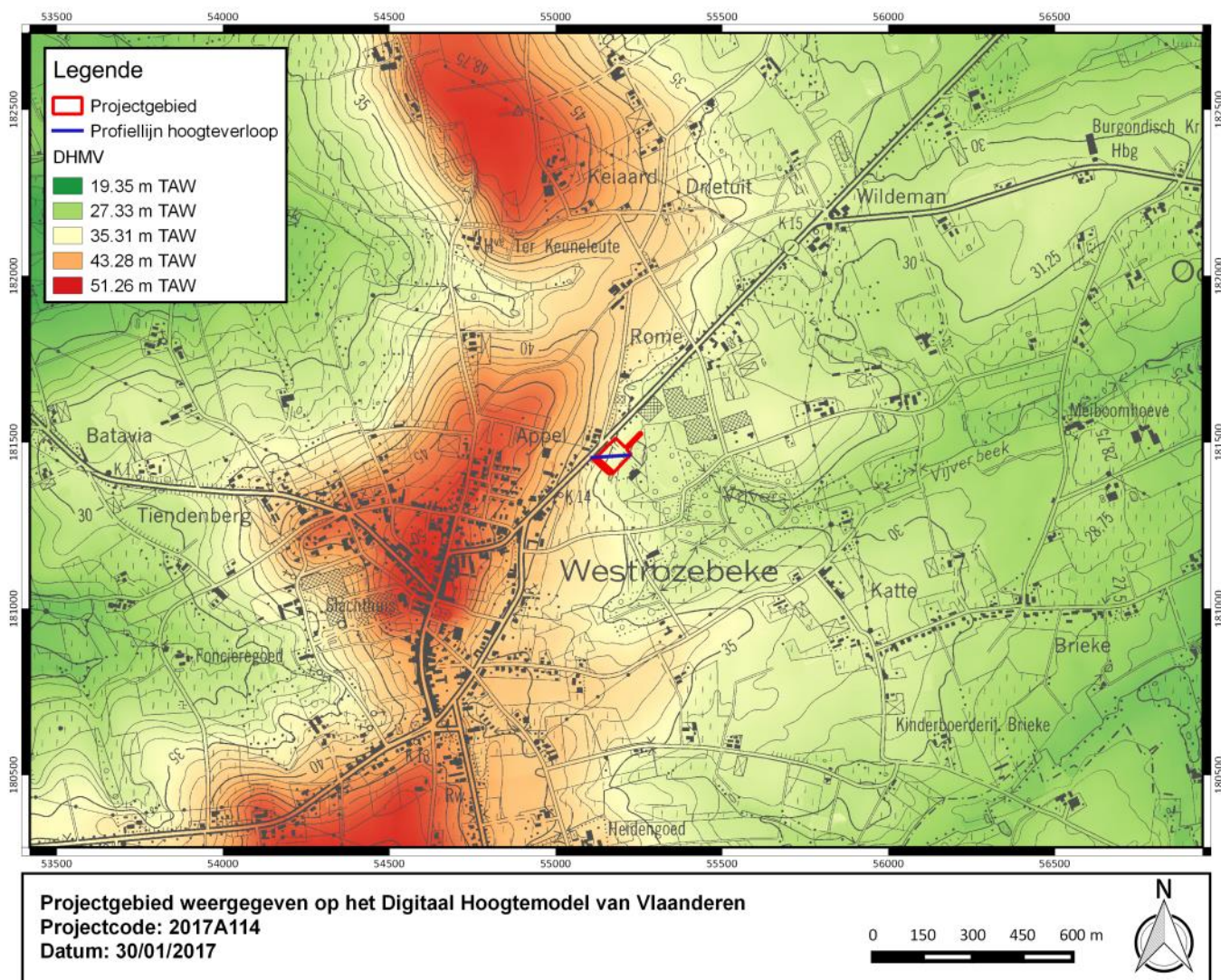
De potentiële bodemerosie is niet gekarteerd voor het projectgebied. De potentiële bodemerosie naar het noorden ligt tussen zeer laag en laag terwijl de potentiële bodemerosie naar het zuiden tussen verwaarloosbaar en laag ligt. De potentiële bodemerosie van het projectgebied zal aldus tussen zeer laag en laag liggen.

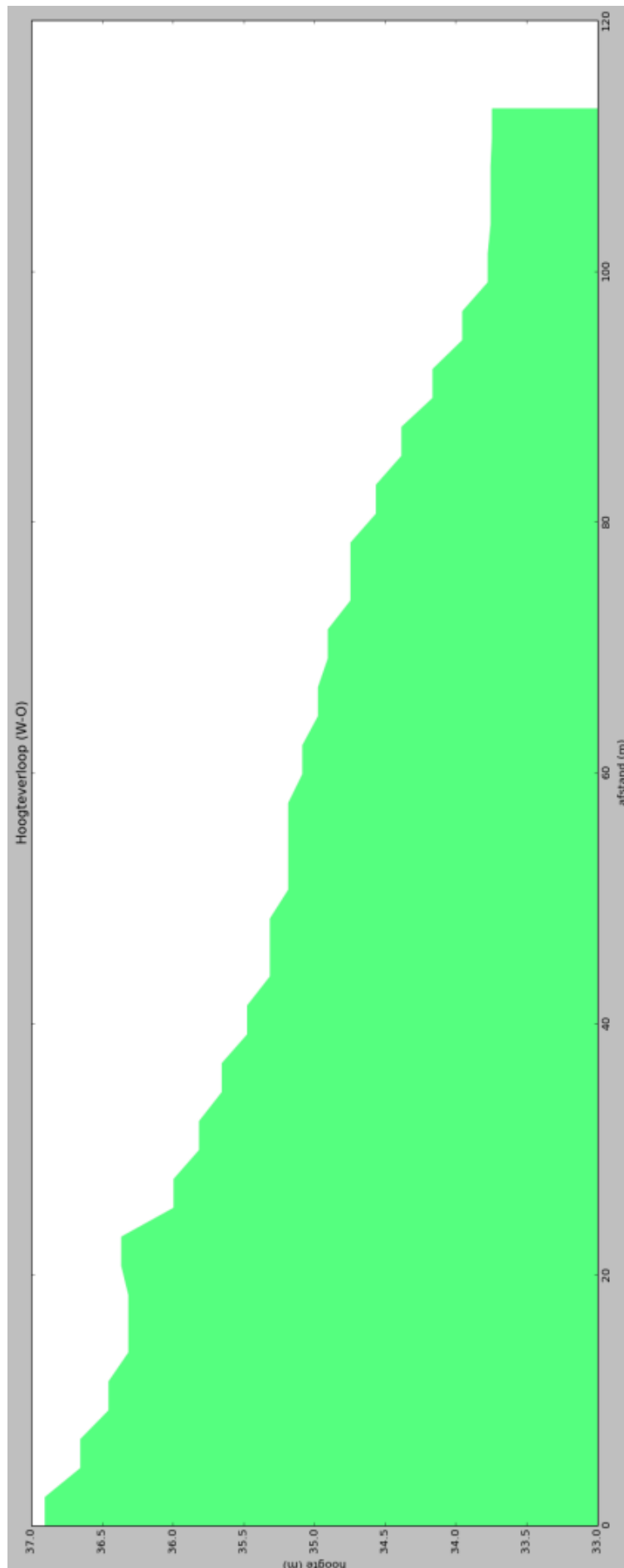
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel (2017) (bron: Geopunt).

1.3.2.4 Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHMV) en hoogteverloop

Het projectgebied is gelegen op de voet van de heuvelrij Klerken – Staden die onderdeel is van de scheidingskam tussen het IJzerbekken en het Leiebekken. De hoogtes op deze heuvelrij loopt op tot boven de 50 m TAW. Het projectgebied is net gelegen aan de overgang tussen deze rug en de alluviale vlakte van het Leiebekken. Het projectgebied heeft een helling van ca. 3,5 % en is gelegen tussen ca. 37 m TAW en 33,5 m TAW waarbij de laatste 10 m aan de oostzijde vlak zijn en dus net in de vlakte liggen.

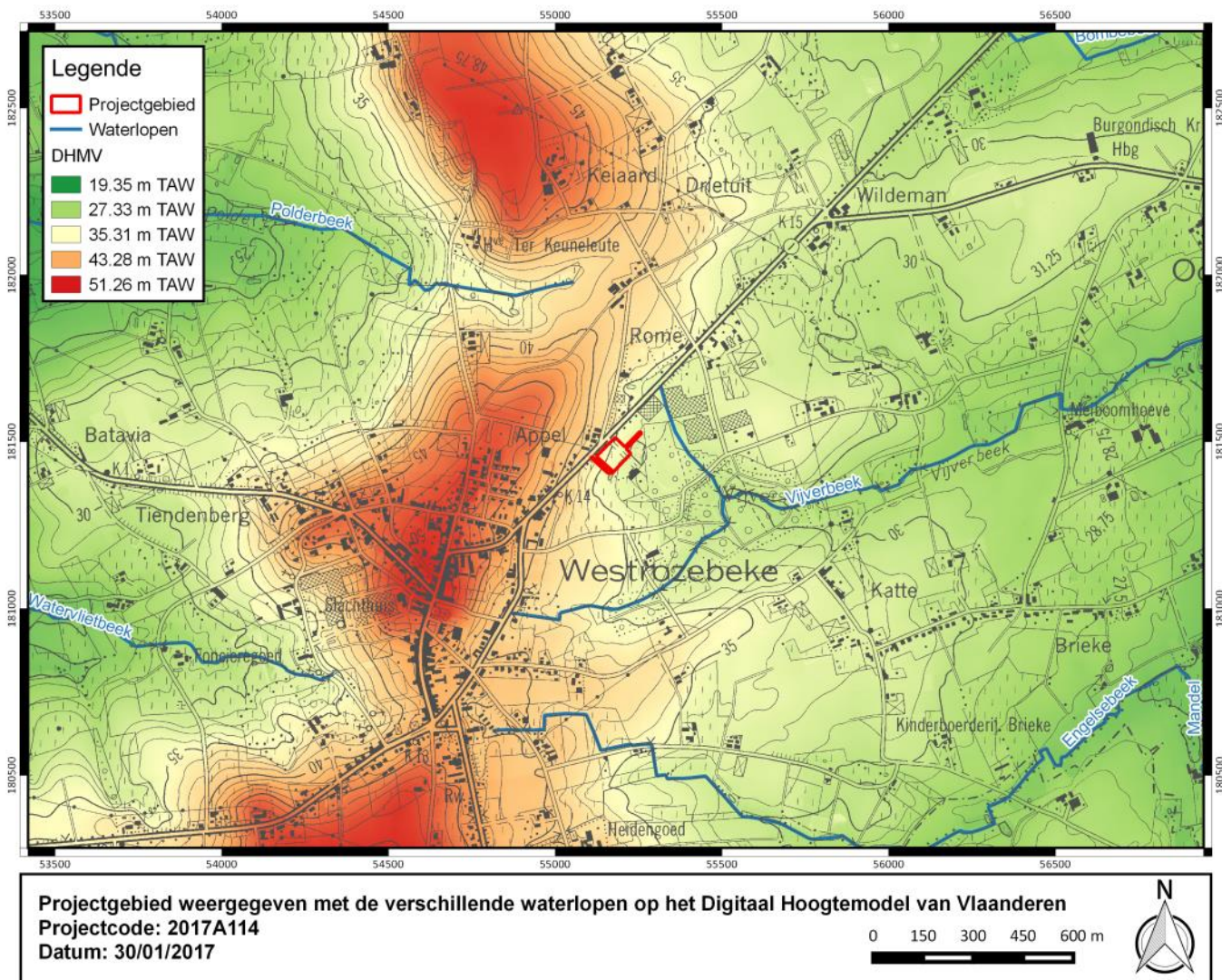
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).

Figuur 11: Hoogteverloop van het projectgebied (van west naar oost) volgens de profiellijn weergegeven op het DHMV (bron: Geopunt).

1.3.2.5 Hydrografie

Het projectgebied is gelegen in het Leiebekken (deelbekken Mandel). Aan de westzijde van de heuvelrij is het IJzerbekken gelegen. Het projectgebied is gelegen tussen 2 benen van de Vijverbeek die voor de afwatering zorgt van de heuvelrij. Ten zuiden is tevens de Engelsebeek aanwezig.

Figuur 12: Projectgebied weergegeven met de verschillende waterlopen op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (bron: Geopunt).

1.3.3 Gekende archeologische waarden

1.3.3.1 Historisch en cartografisch onderzoek

1.3.3.1.1 Historische achtergrond

Vermoedelijk ligt de oudste kern van Westrozebeke op de Zeugberg. Dit gebied werd ontgonnen in de 10de en de 11de eeuw tussen twee omvangrijke boscomplexen, nabij de bron van de Moerasbeek. De eerste vermelding van Westrozebeke is als Rosbecca in de 14de eeuw.

In de feodale periode bestaat het huidige grondgebied van de gemeente uit de heerlijkheden 't Hof van Rozebeke', 'Ter Heyde' en 'Kneckenbrugh', ressorterend onder de kasselrij Ieper. Op de Goudberg vindt in 1382 de slag bij Rozebeke plaats waarbij de Franse koning, de graaf van Vlaanderen en de 'goede Bruggelingen' de opstandige Gentenaars onder Philips van Artevelde verslaan. Deze veldslag stimuleert de reeds bestaande O.-L.-Vrouw-verering te Westrozebeke. Historisch-cartografische bronnen wijzen op de aanwezigheid van verspreide laatmiddeleeuwse hoevebouw.

Westrozebeke heeft gedurende de 16de eeuw zwaar te lijden onder godsdiensttroebelen en de plunderingen van Staatse troepen en Oostendse vrijbuiters. Na de inname van Oostende in 1604 hervolkt de regio zich. De Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) en de Popp-kaart (1842-1879) tonen een centrale dorpsstraat die deel uitmaakte van de Route Ieper-Brugge, omcirkeld door de "Omgang weg" met ommegangkapellen. In de 19de eeuw is er nog steeds duidelijk verspreide hoevebouw waarneembaar.

Gedurende WO I wordt Westrozebeke volledig vernield. In de jaren '20 werd het dorp wederopgebouwd. Na WO II evolueert de landbouw naar groenteteelt met serreculturen en is er een toenemend belang van frigobedrijven.¹

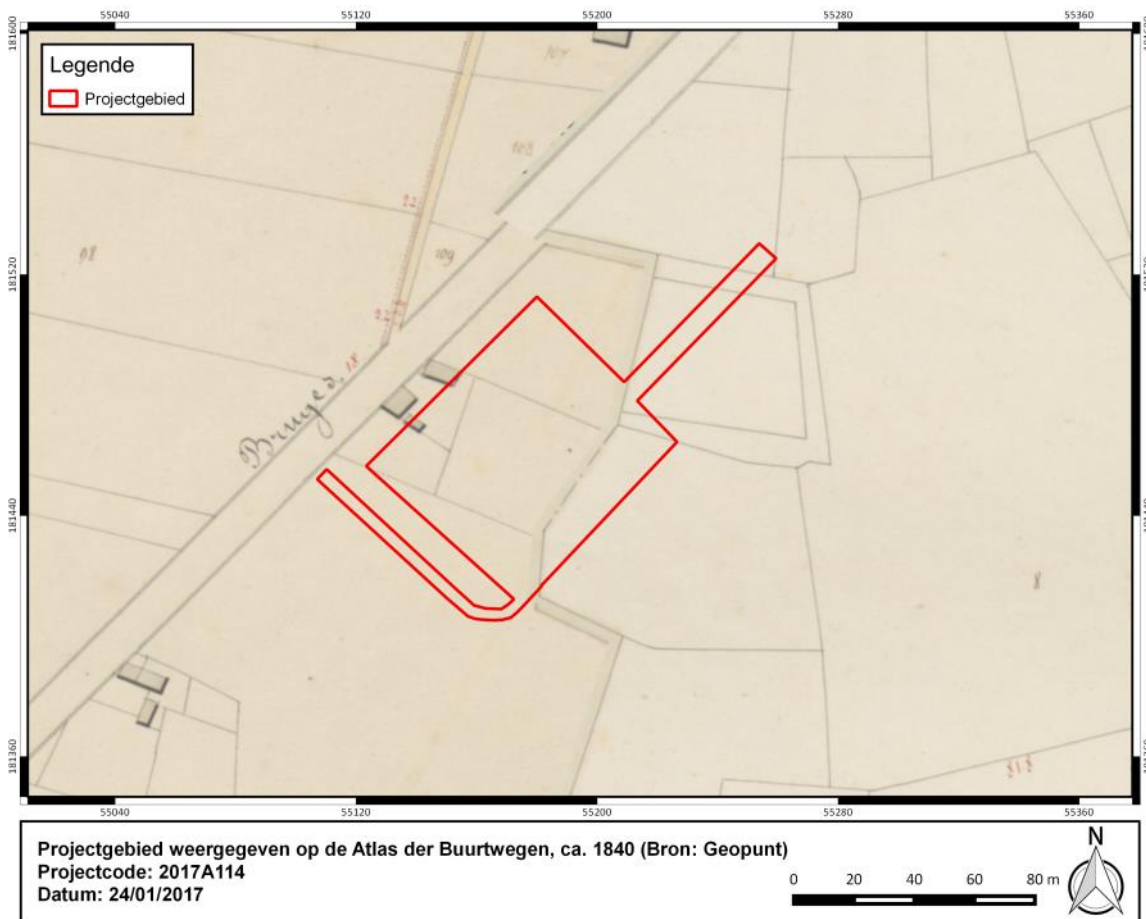
¹ Inventaris Onroerend Erfgoed

1.3.3.1.2 Historische kaarten

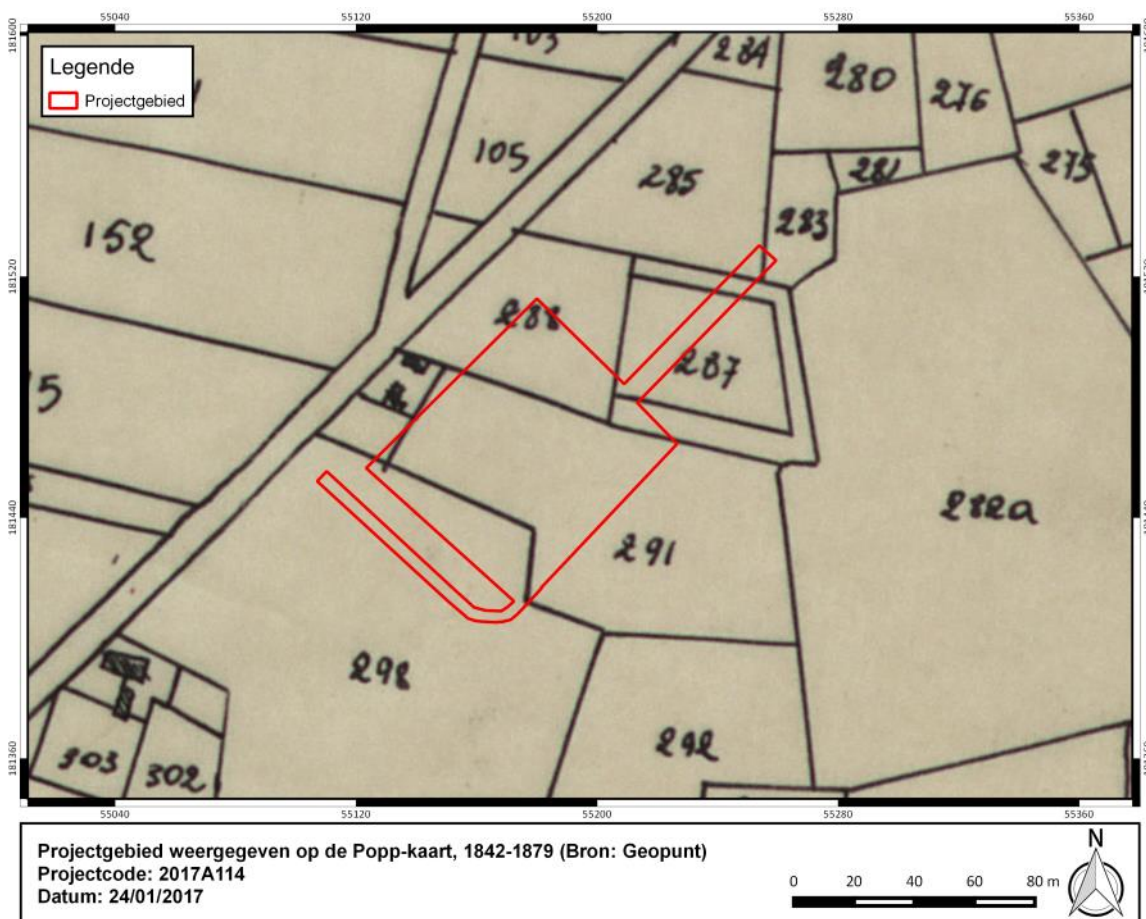

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)

De Ferrariskaart toont geen bebouwing ter hoogte van het onderzoeksterrein. De locatie bestaat uit akkerland, bosgebied en water. In de nabije omgeving is er verspreide hoevebouw waarneembaar.

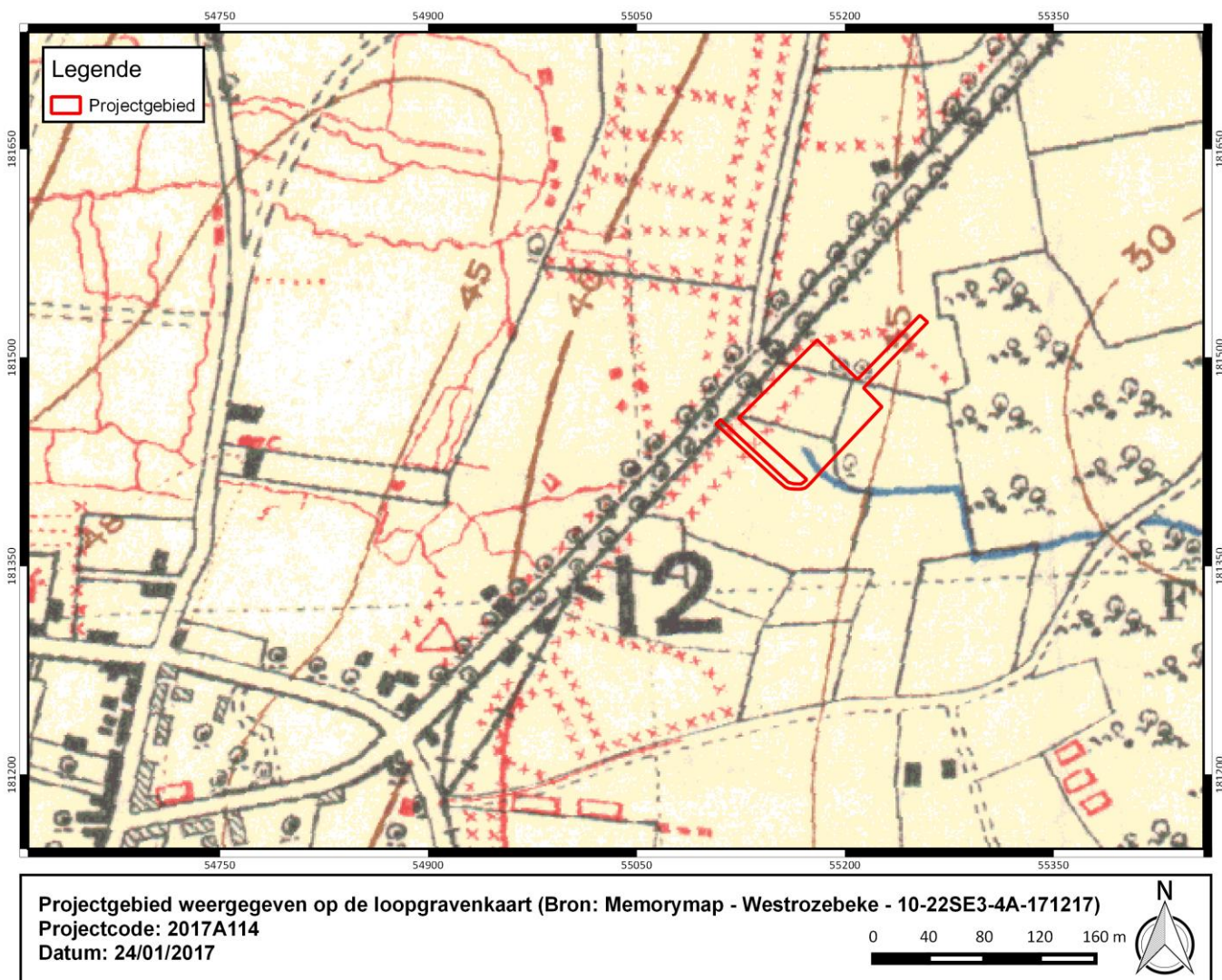

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt)

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Popp-kaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt)

De Atlas der Buurtwegen geeft bebouwing weer in het noordwestelijk deel van het onderzoeksterrein. De noordwestzijde van de locatie grenst tevens aan een weg waarvan het tracé veel gelijkenissen vertoont met de huidige Provinciebaan. Tevens is het verloop van de huidige Hoogledestraat duidelijk merkbaar. De Poppkaart toont een quasi gelijk beeld als de Atlas der Buurtwegen. De bebouwing is echter geëvolueerd van een driestel van woningen tot een tweestel.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de loopgravenkaart (Bron: Memorymap - Westrozebeke - 10-22SE3-4A-171217)

Op de loopgravenkaart van december 1917 is er geen bebouwing zichtbaar binnen het onderzoeksterrein. De huidige Provinciebaan is met bomen omzoomd. Binnen de contouren van het plangebied is er prikkeldraadversperring zichtbaar.

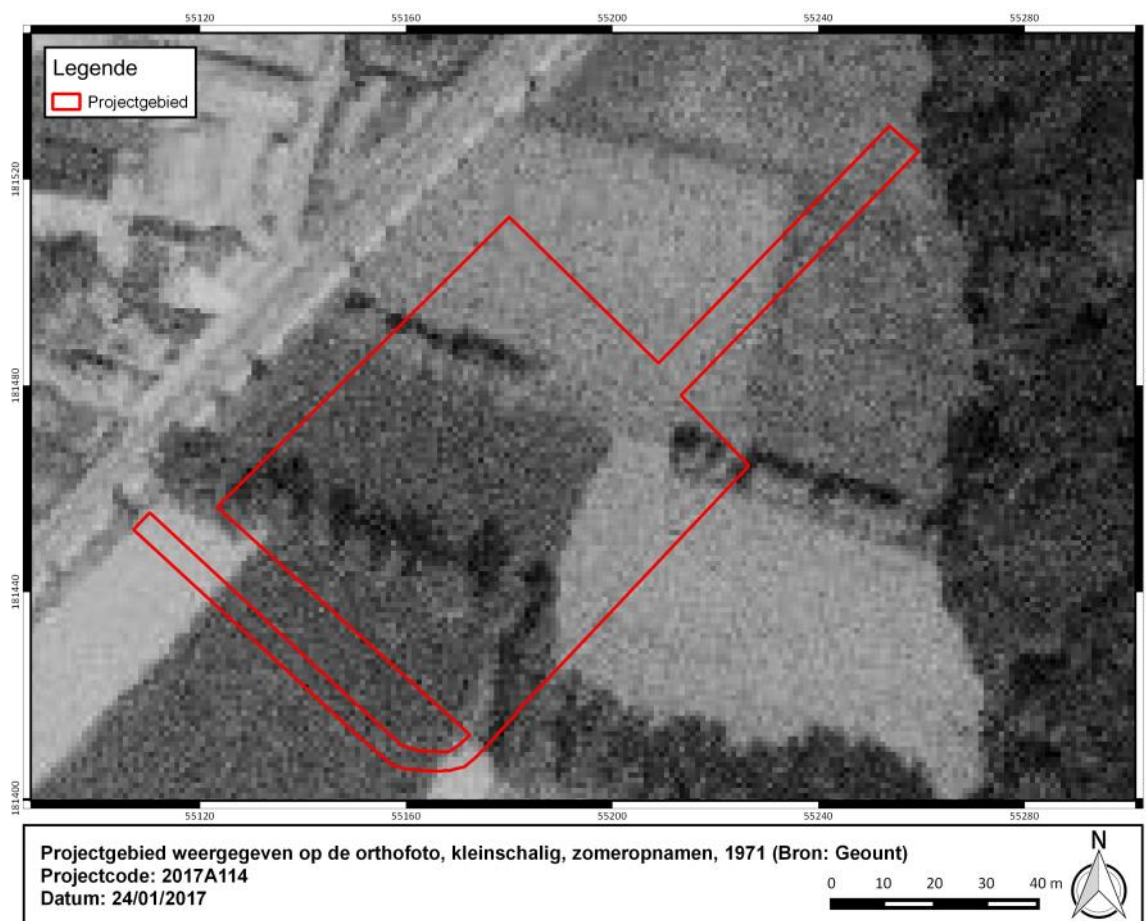
Vanaf 19 oktober 1914 is Westrozebeke bezet gebied. Na de Derde Slag bij Ieper (juni-november 1917) komt het front op ca. 2 kilometer ten westen van het onderzoeksterrein te liggen. Binnen Westrozebeke situeren zich Duitse verdedigingslinies. Tal van gevechten zorgen ervoor dat het dorp na de winter van 1917-1918 volledig van de kaart is geveegd.

Westrozebeke wordt bevrijd tijdens de eerste fase van het bevrijdingsoffensief. (28-30 september 1918) Het objectief van deze fase is de Vlaamse heuvelrug, die min of meer van noord naar zuid loopt in een boog rond de stad Ieper, via de dorpen Klerken, Staden, Westrozebeke, Passendale, Zonnebeke, Hill 60 tot de Kemmelberg. Om over de Vlaamse heuvelrug te raken moesten de troepen een aantal Duitse posities veroveren. Op 3 à 4 kilometer achter deze eerste Duitse positie lag de Flandern II-Stellung, die

uit twee linies bestond en veel bunkers en gebetonneerde posities telde. Westrozebeke situeert zich nabij deze Flandern II-Stellung.²

1.3.3.1.3 Huidige gebruik en verstoringen

Illustrerende orthofoto's tonen aan dat het projectgebied vroeger dienst deed als sportterrein. Funderingen, kelders en putten zijn niet aanwezig. Vanaf de orthofoto van 2000-2003 situeert zich een parkeerplaats. Deze parking is op de orthofoto van 2015 nog in omvang toegenomen. De geplande oprijlaan is niet bebouwd en bestaat thans uit grasland.

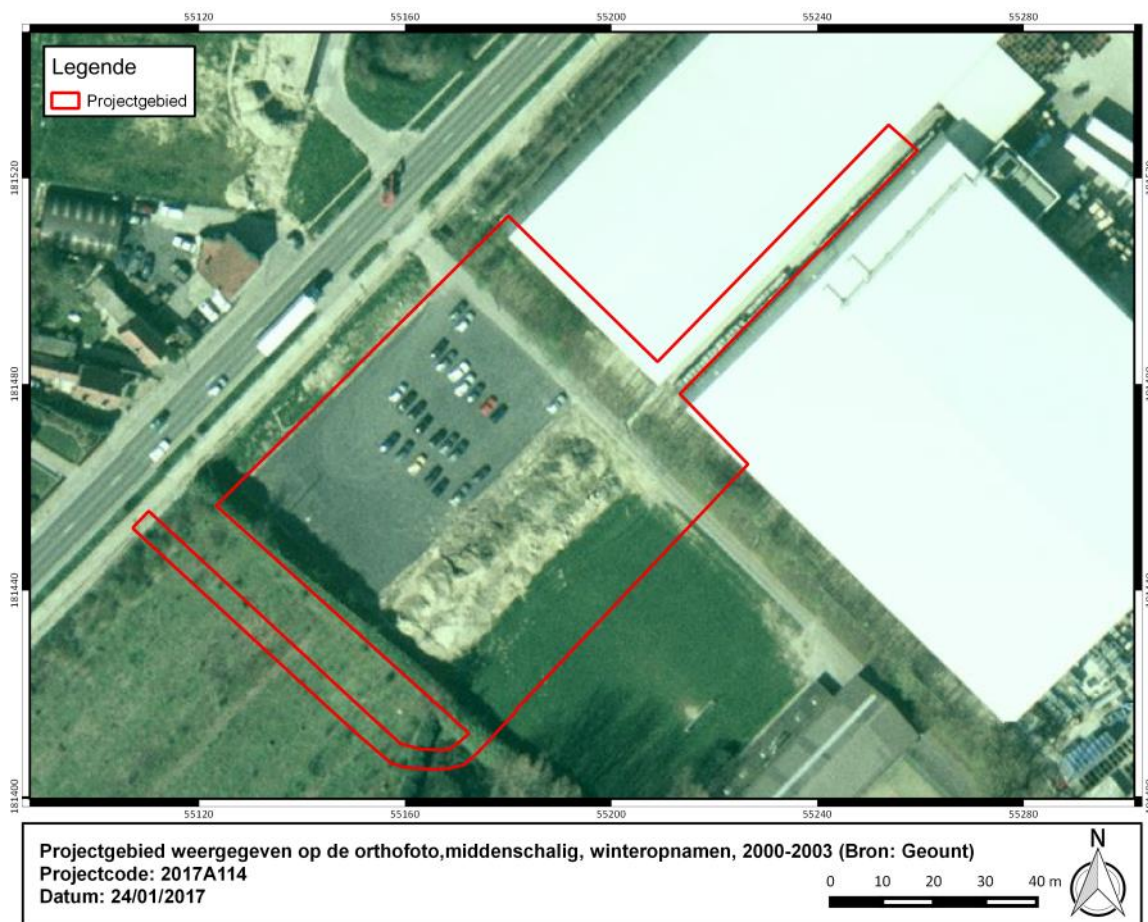

Figuur 17: projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt)

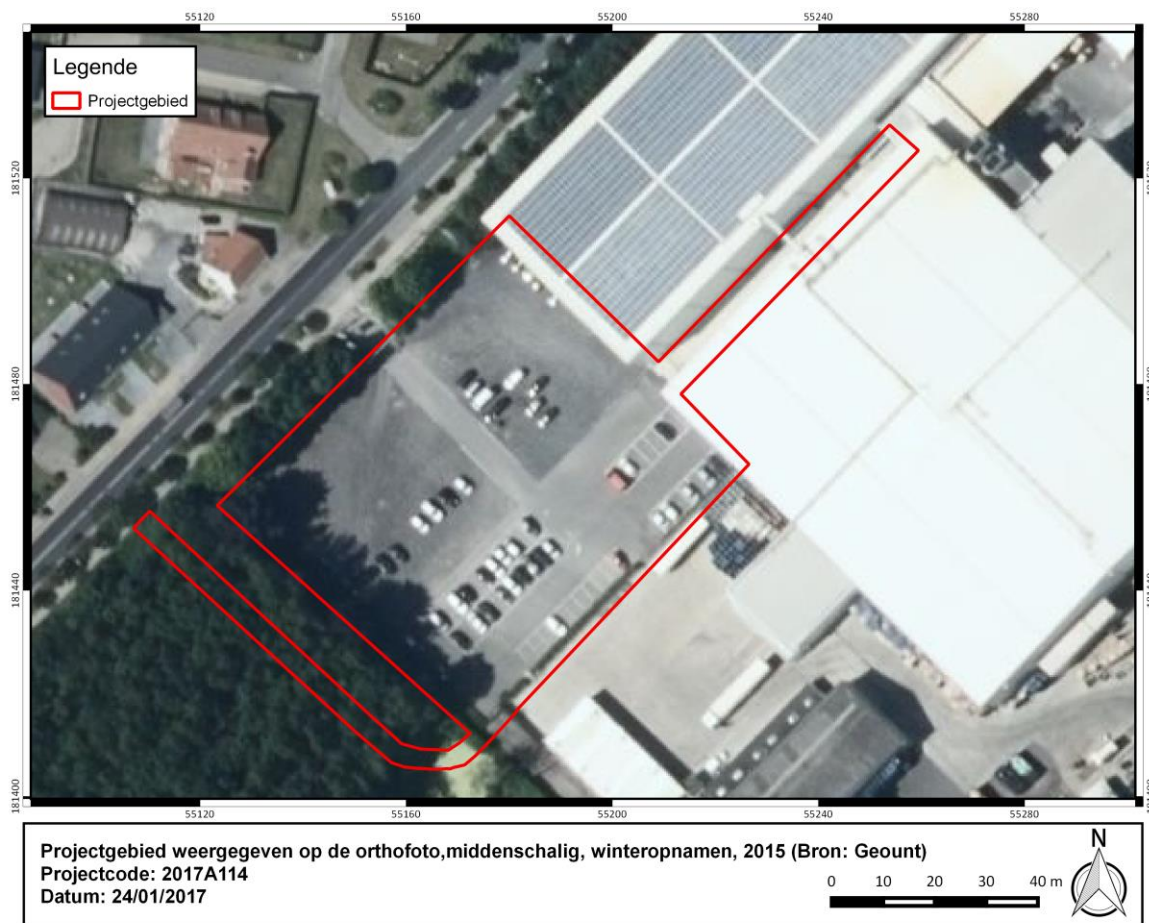
² De Vos, L. & Simoens, T., Warnier, D., & Bostyn, F., 14-18: Oorlog in België, 2014.

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopun)

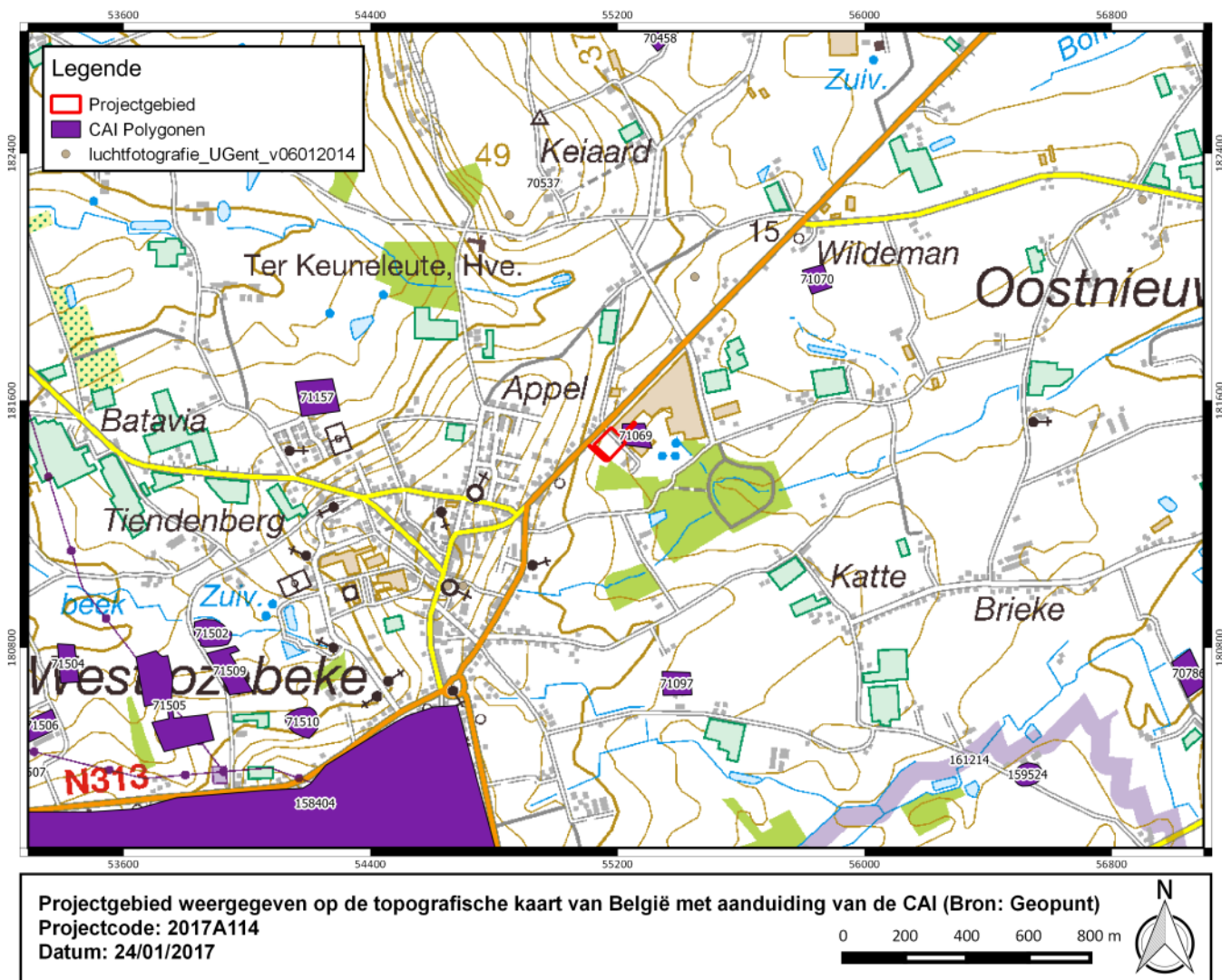
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropname, 2000-2003 (Bron: geopunt)

Figuur 20: projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2015 (Bron: Geopunt)

1.3.3.2 Beschrijving van de gekende archeologische waarden

Voor het onderzoeksgebied werden in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) van Onroerend Erfgoed in de nabije omgeving volgende archeologische (indicatieve) waarden en ondergrondse bouwhistorische waarden vastgesteld:

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt)

Tabel 3: Overzicht van de aanwezige CAI.

CAI nummer	Omschrijving
71157	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71504	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71502	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71509	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71505	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht

CAI nummer	Omschrijving
71510	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71506	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71507	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
158404	Historisch onderzoek; NK: 250 meter Late middeleeuwen: Slag bij Westrozebeke, internationale oorlog. Bron: De Vriendt, B., Derde, W., Carman, J., 2011: De inventarisatie van slagvelden van voor WO I in Vlaanderen? Begeleidend rapport, onuitgegeven rapport, VIOE.
71097	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
161214	Historisch onderzoek; NK 15 meter 20 ^{ste} eeuw: Duitse bunker, mogelijk werd het huis versterkt tot bunker. Bron: Bostyn, F. e.a. 2011, Proefproject oorlogserfgoed Zonnebeke – Passendale, Inventarisatie, MMP
159524	Historisch onderzoek; NK 15 meter Nieuwe tijd: cirkelvormige site met walgracht 20 ^{ste} eeuw: Bunker van onbekende nationaliteit. Er zou een put naast de bunker gegraven zijn en de bunker is hierin gekanteld. Bron: Bostyn, F. e.a. 2011, Proefproject oorlogserfgoed Zonnebeke – Passendale, Inventarisatie, MMP
70786	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71069	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71070	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
70537	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
70458	Onbepaalde gebeurtenis; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht

1.4 Synthese

De opdrachtgever plant de constructie van een gebouw bestemd voor de opslag van diepgevroren groente en bijhorende laadkade langs de Provinciebaan te Westrozebeke, deelgemeente van Staden in de provincie West-Vlaanderen.

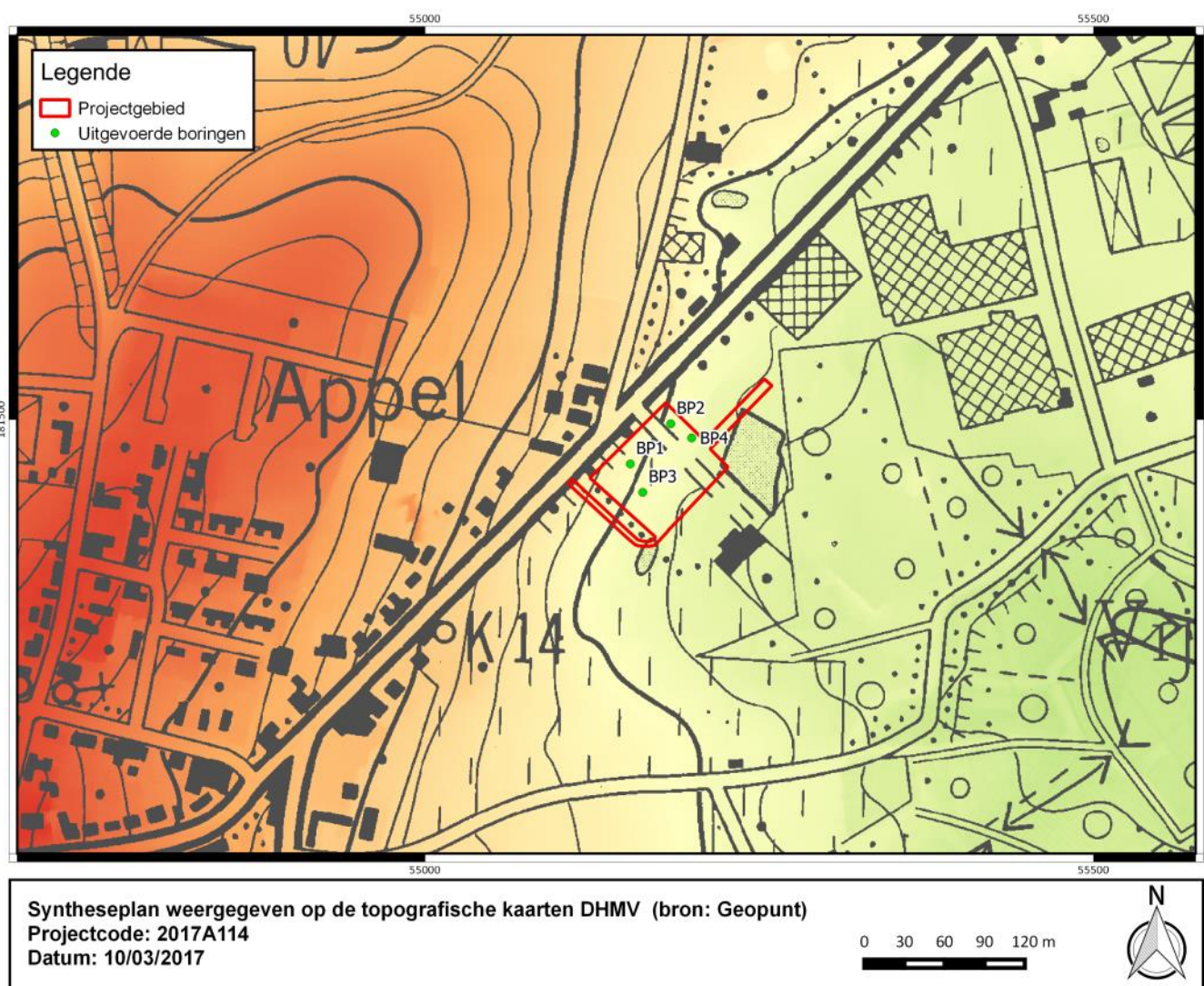
De traditionele landschappenkaart geeft het projectgebied weer in zandleem- en leemstreek. De Quartair geologische kaart geeft ter hoogte van het projectgebied eolische afzetting (zand tot zandleem) van het Weichseliaan en mogelijk Vroeg-Holoceen met eventueel hellingsafzettingen weer. De bodem van het projectgebied bestaat uit natte zandleem. Het terrein bevindt zich op de voet van de heuvelrij Klerken-Staden, net op de overgang tussen deze rug en de alluviale vlakte van het Leiebekken. Het projectgebied heeft een helling van ca. 3,5 % en is gelegen tussen ca. 37 m TAW en 33,5 m TAW waarbij de laatste 10 m aan de oostzijde vlak zijn en dus net in de vlakte liggen. Gezien de aanzienlijke hellingsgradiënt van de heuvelrij Klerken-Staden (maar liefst 10%) werd een landschappelijk

booronderzoek uitgevoerd om na te gaan of er binnen de grenzen van het projectgebied colluvium is geaccumuleerd aan de voet van de helling.

Cartografisch onderzoek toont duidelijk aan dat het projectgebied een landelijk karakter heeft en hoofdzakelijk agrarisch geëxploiteerd wordt tot in de 21^e eeuw.

Op het plangebied zelf zijn geen archeologische waarden gekend. In de omgeving van het projectgebied zijn slechts een beperkt aantal archeologische indicatoren aanwezig, binnen een straal van 1.2km gaat het hier uitsluitend om Laat-Middeleeuwse sites met walgracht. Verder naar het zuiden toe situeren zich sporen uit WOI: twee bunkers en het slagveld van Westrozebeke.

Om de mate van verstoring door de aanwezige parking te bepalen werd een verkennend landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. Hierbij werd vastgesteld, aan de hand van enkele referentieboringen, dat het verharde terrein tot op een betekenisvolle diepte verstoord is en er geen colluvium aanwezig is.

Figuur 22: syntheseplan.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

Deel 4: Bijlagen

Projectcode	2017A114
Onderwerp	Provinciebaan Westrozebeke
Plannummer	1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	24/01/2017

Plannummer	2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	09/03/2017

Plannummer	3
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Ontworpen toestand
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekened

Plannummer	4
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/03/2017

Plannummer	5
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Traditionele landschappen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	31/01/2017

Plannummer	6
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Tertiair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	31/01/2017

Plannummer	7
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Quartair Geologische Kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	24/01/2017

Plannummer	8
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	24/01/2017

Plannummer	9
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Potentiële bodemerosie / perceel
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	31/01/2017

Plannummer	10
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2017

Plannummer	11
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2017

Plannummer	12
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Waterlopen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	30/01/2017

Plannummer	13
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Ferrariskaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1771-1777

Plannummer	14
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Ca. 1840

Plannummer	15
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Popp-kaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1842-1879

Plannummer	16
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Loopgravenkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	24/01/2017

Plannummer	17
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	18
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1979-1990

Plannummer	19
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2000-2003

Plannummer	20
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2015

Plannummer	21
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	24/01/2017

Plannummer	22
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Syntheseplan
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/03/2017